

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetési czúpán a kiadóhivatalnál lehet B-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábos példány 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilvántartó garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többnapos hirdetések
jutányosan eszközöltnék.

A lap szellemi részére a nyilvántartó vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Kiadási pénzek, nyomtatási, és hirdetési
a kiadóhoz tartoznak.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1880-ik évfolyamának utolsó negyedére.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Évesre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csi-
mezve, — legelőszérőbben postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekint-
etéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s leltartó.

Horváth Danó,
fel. szerk.

Eszmetörések.

— A honi ipar felvirágztatásának módjáról, ajánlva a szak-
miniszter ér. figyelmébe. —

II.

A törvény szabja meg a tagok azon legkisebb
számát, melyen alul iparos szövetségek nem keletkez-
hetnek; mert annak már számánál fogva is tekintélyes-
nek kell lenni. A szervezkedés a helyhatóság közbe-
jöttével történhet; s így a rendezett tanácsok, a
nem rendezett tanácsú községekben pedig a községi
képviselet élén a szolgabírák befolyásával alakulnának
meg a szövetségek. Megbíráltatnék a tagok erköl-
cisége és szakképzettsége; mert a társulatnak csak
ugy lehet jövője, ha annak tagjai fejenként tisztességes
és szakképzett egyének.

A társulat szervezetét és alapszabályait a törvény-
hatóság ajánlatára a kormány által erősíttetnének meg.
Az ily közös ügyet egyes tagjainak tartozása miatt
soha sem lehet megátámadható; sőt törvény által
szükség intézkedni, hogy azon legkisebb összeg, mely
a tagok és családjaik fenntartására mulhatlanul szük-
séges, sem köz- sem magántartozás fejében ép úgy ne
legyen lefoglalható, mint az a tisztviselőknél történik;
mert az élethez minden embernek föltétlen joga van,
és az ipar felvirágzását nem lehet ott remélni, hol a
mindennapi falatot is kiveszik az iparos szájából.
Mint hogy pedig ipart űzni nem lehet megfelelő forgalmi
tőke nélkül: az államkormány legyen az ipartársulatok
segítségére, hogy azok számuk aránya és üzemük mi-
nőségéhez képest olcsó hitelet nyerhessenek; viszont
jogosítva legyen a kormány a maga közegei által
ellenőriztetni az ügyet vezetését, hogy a hitelezett tőkék
a lehetőségig biztosítva s visszafizetve legyenek. Oly
állami érdek az ipar felvirágzása, hogy az iparos
szövetségeket a lehető kedvezésekkben kell részesíteni.
A szövetségeket ily állami pártolása ösztönölni szolgálna
az iparosoknak a társulat megalakítására; mert a
módosabb iparosok egyelőre vonakodni fognak a tár-
sulatba lépéstől, míg a szövetségés óriás eredményét
látni nem fogják.

Az ipartanoncok és segítők az ily szövetségek-
teknél csőszérőben alkalmazhatók, s ezeket rendszerint
a szövetségek előjárósága helyezné el; de meg lehetne
engedni azt is, hogy az egyes tagok is fogadhassanak
fő tanoncokat, s tarthassanak segítőköt, a kiknek
munkája azután a felfogadó egyetemi tag munkája gya-
nánt fogna megbecsültetni és számbavétetni a közös
jóvádelem fölőstetésénél.

Az ily közös ügyvezetés nagy takarékoszággal
járna; mert közös költségvetés tartatnának föl a kira-
latok, az árucsarnokok s a közös műhelyek; egyes
kiküldött tagok végeznék a vásári teendőket, míg az
alatt a többiek otthon, vagy a körülményekhez képest
a közös helyiségben dolgoznának. A társulat élén köz-
bizalomnak s becsülésnek örvendő társak állának,
kik a társulatot képviselnék, s minden üzleti ügyeit
közvetítnék. Nem lenne magánérdek; mert minden

tag a társulatnak dolgoznék, de munkája értékéhez
képest osztanék a közös jóvádelemben. A társulatot
akként kell megalakítani, hogy az a legkényesebb
izület ép úgy kielégíthesse, mint a közönséges embert,
s azért annak különféle képzettségű s foglalkozású
tagokra volna szüksége. A mely nehézségek leküzdése
az egyes emberre nézve lehetetlen: azaz a társulat
könnyen megmérkőzhetik. Vegyük például a vessző-
csomót, melyet szálankint jászva törünk szét, de
együttessen nagy erőnek ellentáll. Nincs oly tökéletes
vállalkozó, a ki az ily szövetségekkel versenyezne,
mert az csak szoldosokkal dolgoztat; míg a szövetsé-
gek tagjai képzettségük és szorgalmuk minden gyümöl-
cset maguk élveznek.

Am de a legjelesebb szervezett s legkittünőbb
tagokból álló szövetségek sem fogják gyorsan fölvi-
rágoztatni az ipart, a kormány és hatóságok minden
meggyámolítása mellett sem, ha a fogyasztó közönség
nem siet annak segítségére. Ennek a pártolása ügy-
döntő. Ez okból az ipartelepek helyhatóságai és a
törvényhatóságok kívánnak el mindent, hogy a köz-
önség ne csak becsületlászó leküzdése, de szőszegés ec-
tén bírásg terhe alatt is kötelezze le magát arra,
hogy honi iparcikket fog fogyasztani s használni,
és pedig a megalakult iparszövetségek gyártmányai-
ból, ha azok ugy a munka minőségére, valamint a
mértányos árakra nézve is versenyképesek. Remélni
lehet, hogy az iparszövetségek árucsarnokaiban kellő
ellenőrzés mellett szabott árak fognak behozatni, me-
lyekhez a nép is hozzá szoknék, ha látná, hogy az
árak azon legalacsonyabb mennyiségre vannak szabva,
mely mellett az árakat még haszonnal eladhatni, és
ha a közönség megnyugtattva lesz, hogy ily nyilvános
üzletben a ráadás lehetetlen. A magát leküzdő
közönség érdekében a szövetségek üzletét hatóság-
lag kell ellenőrizni; és akár idegen iparcikket
árulnának honi gyanánt, akár más visszaélést követ-
nének el: a közigazgatási hatóság szigorúan és gyo-
san szolgáltatson igazságot.

Ily módokon, midőn t. i. az iparosoktól mindent
elkövet saját érdekében, és a kormány, hatóságok és
közönség vállaltva elhárítják azon akadályokat, me-
lyek az iparosok útjában állanak és kieszközik, hogy
a versenyképes honi iparcikknek fogyasztó piacra
legyen: oly gyorsan felvirágozónak a hazai ipar, hogy
az még a legvérmesebb reményűket is meglegné.
Teremtünk tehát hatalmas közvéleményt; tartas min-
den ember elengedhetlen hazafini kötelességének a honi
ipar pártolását: és lesz virágzó iparunk. Adja isten,
hogy úgy legyen.

Bodnár István.

Megei út-ügy.

(Jelentés a közigazgatási bizottsághoz.)

A múlt ülésben 704. sz. alatt kelt határozat foly-
tán van szerencsém Nógrádmegye törvényhatósági
utainak állapotáról a következő jelentést tenni:

1. A b-gyarmat-zólyomi út összes hossza 40.796
kilométer, mütárgyak száma 101. Az utból 3.923 km.
Hontmegye területén vonul keresztül, s a nevezett
megye által tartatik fenn.

Ez utvonál Szaklábony községe mellett 2.081 km.
hosszaságban volt járhatlan részének ez évben történt
teljes kiépítésével, az egész utvonál be lesz fejezve.
Járhatóság tekintetében a jobb megyei utak köz-
sorolható, azonban az eddig reá fordított kavicsmennyi-
ség elégtelensége következtében a kavicsréteg sok
helyen tetemesen ki van kopva. A hontmegyei rész
különösen elhanyagolt állapotban van.

A mütárgyak általában jók, a hibásak közül ez
évben már több kijavított és mások javítás vagy
újja építés alatt vannak.

2. A b-gyarmat-újfaluhonti út a megye területén
csak 2.294 km. hosszúságú 3 mütárggyal; teljesen
ki van építve, járható állapotban, de több kavicsot
igényel.

3. A b-gyarmat-versegi út egész hossza 46.849
km., melyből a B-Gyarmat és Nándor közötti szakasz
6.783 km. hosszban ki van építve, közbe több fűtő-
homokon átvonuló kiépítetlen — de eléggé járható
szakaszokkal. Az utóbb említett szakaszon van össze-
sen 28 mütárgy. A kiépített részek általában jókarban
vannak, és elegendő vastag réteggel bírnak. A mütár-
gyak többnyire még elég tartósak, azonban némelyek
javítást igényelnek, mely részben már fogantatással.

A kiépítetlen részt illetőleg csak annyit jele-
hetek, miszerint az kezdetleges állapotánál fogva épít-
csak a helyi közlekedés igényeinek felelhet meg, és
átmeneti közlekedésre legjobb esetben csak tartós
száraz időben használható.

4. A jásztelek-bánk-penczi út hossza 21.644 km.,
melyből azonban kiépítve csak 10.978 km. van.

A kiépített rész eddig elégtelen kavicsolással
részeseülvén, a kavicsréteg vékony és így az út jár-
tósága sem mondható a legjobbnak. A kiépített-részen
lévő 34 mütárgy járható állapotban van.

A kiépítetlen rész állapota a helyi közlekedés
igényeinek megfelel ugyan, de a tartós nedves időben
az út-pálya szilárdsága, és így hasznavehetősége csökken.

5. A katalin-vertecsé kismarosi út hossza 8.678
km., melyből 6.187 km. kiépítve. A kiépített rész a
a rajta levő 22 mütárgy állapota kielégítőnek mond-
ható. A kiépítetlen rész az azon szükséges nagyobb
hid hiánya miatt ez idő szerint járhatlan.

6. A jobbágyi-szárak-vácsi út hossza a megye
területén 44.948 km., melyből még 26.796 km. kiépít-
etlen. Van ez uton összesen 26 mütárgy. Az út és
mütárgyai a 7—8 km. kivételével jó karban vannak,
azonban az uton nagyobb kavicsmennyiség alkalmazása
kivánatos.

7. A tráss-szecsény-andrásházi út hossza 34.125
km. Ebből csak 46.100 km. kiépítve — 45 mütárgy-
gyal; kijárt állapotban van. A mütárgyak jók. A kiépít-
etlen rész csak tartós száraz időben felel meg a helyi
közlekedés igényeinek. Ez utvonalon a folyó évben
2000 folyó méter építetett újból, aránylag igen olcsón.

8. Szecsény-ecseg-szántói út hossza 40.310
km. 70 mütárggyal. Ez utvonál az instegések által
eszközölt tetemes munkálatok folytán a kiépített utak
sorába lépett ugyan, de teljes jókarba hozatalára még
sok munka és költség szükséges, mivel eddigi fenn-
tartása nem felelt meg a szükségletnek. A kavicsréteg
sok helyen elkopott. A mütárgyak általában elég jók,
többek javítás folyamánban van.

9. A szecsény-póstyói út összesen csak 2.479
km. hosszú — 3 mütárggyal. Állapota kielégítő.

10. Ráros-szregova-kekkői út hossza 20.482 km.
Ebből kiépítve 6.638 km. 25 mütárggyal. Járható
állapotban van.

11. A losoncz-rappalgótarjáni út hossza 27.935
km., kiépített rész 13.226 km. 64 mütárggyal.
A kiépített rész jó állapotban van. A kiépítetlen rész
helyenként csaknem járhatlan.

12. A losoncz-gács-turópoljai út hossza 45.711 km.
Ebből ki van építve 13.265 km. Mütárgyak száma 66.
Az út eddigi kavicsolása elégtelen lévén, az sok helyen
ki van járva.

13. A losoncz-zólyomi út hossza a megye-határig
28.003 km. 85 mütárggyal teljesen kiépítve. Ezen út
— egyes mélyen fekvő vízáradaoknak kitett helyeket
kivéve — a legjobb megyei utak egyike. A kavics-
réteg azonban már sok helyen az elégtelen kavicsolás
következtében igen megvékonyodott.

14. A losoncz-fulek-beyesi út egész hossza 55.832
km., melyből 13.338 km. kiépítetlen. Az uton van
összesen 125 mütárgy. Ez utvonál állapota egyáltalá-
ban nem felel meg a közlekedés igényeinek, és nagy
áldozatok szükségesek annak jókarba helyezésére. Ez
évben számos mütárgy javítatik ugyan, mindazonáltal
ez csak a legnagyobb szükséglet pótolja, és a jövő
években is tetemes javítások fognak szükségesek lenni.

15. Kis-terenne-pótervásári út a megye-határig
10.666 km. Ebből kiépítve 6.816 km. 17 mütárggyal.

A kiépített rész állapota türethető, a kiépítetlen is — kivéve a nemti előtti részt — elég jól járható.

16. Szalonnakáldó-úti hossza a megye területén 23.896 km. Ebből kiépítve csak 3.645 km. 47 métergyal. Ez utóbbi rész jó állapotban van, a kiépítetlen rész állapota nem felel meg az ottani nagy közlekedés igényeinek.

Exadatokból kitűnik, miszerint Nógrádmegyében van összesen 16 útvonal 450.809 km. összesen hosszal, melyből kiépített 256.000 km. összesen 744 métergyal, és kiépítetlen 194.609 km.

A kiépített utak kezelése és fenntartására fordított az 1879. évben 50056 frt 80 kr., 31675 ígás és 17942-5 kézi napzám természetben.

A természetbeli erő készpénzben kifejezve tesz 16573 frt 25 krt, mely az 50056 frt 80 krral együtt 66630 frtot teszen mint azon összeg, mely az 1879-ben volt 345-5 km. fenntartására fordítatott.

Egy kilométerre esik tehát 271 frt 40 kr. Habár ezen egy évről vett adat az átlagos átlagától némileg elfog térni, mégis elégséges tájékozást szolgáltat jelen esethen.

A megye területén lévő államutal összehasonlítva azonnal szembe tűnik a megyei utak kedvezőtlen állapotára. Az államút kezelése és fenntartására ugyanis 1879-ben 43373 frt 60 kr. használtatván, az kilométerenként 411 frt 82 krt tesz.

Ezen két egyetemes adat különbsége 140 frt 22 kr., a mi az államutakra használt összeg mintegy harmadrésze. Ebből, tekintve a legtöbb megyei útnak silány állapotát, azt lehet következtetni, hogy az államút a reá fordított, elég takarékosan kimért összeggel aránylag sokkal jobb karban tartatik, mint a megyei utak, más szóval, hogy ugyanazon összeg felhasználása mellett a megyei útnak aránylag csekélyebb eredmény mutatkozik, mint az államút.

Ennek oka nézetem szerint a közmunkaadóknak nem eléggé gazdaságos eljárásmódja és pontatlan kihasználása, és a megyei útüzemélyzet elégtelen voltában rejlik.

As előbbi körülményen a dolog természeténél fogva bajok gyökeresen segíteni, az utóbbi hiánynak az útüzemélyzet szaporításával lehet elejét venni.

Azonban nem ez a főbaj a melyen mulhatlanul segíteni kell. A főnehézség nézetem szerint abban áll, hogy van e megyének egy renkívüli kiterjedt, de nagyjából kiépítetlen úthálózat, melyet a meglévő erővel fenntartani és kiépíteni kell, oly erő, mely ha az utakat észszerűen kívánjuk conserválni, egészen igénybe kell hogy vétezzék.

Mert 252 kilométer út jó fenntartására a azon kívüli új utak kiépítésére az évi 80—90 ezer frtnyi váltásdíj 3—4000 ígás és 18—20,000 kézi napzám az ittani viszonyok közt nem elégséges, és kell hogy vagy a fenntartás az építés, vagy az építés a fenntartás rovására történjék. Az évenként rendelkezhető anyagi erővel az adott viszonyok közt lehet fenntartani, lehet építeni, de fenntartani és építeni egyszerre nem lehet, ha meggondoljuk hogy a már meglévő 256 km. jó fenntartására évenként kerekében 88000 frt a hátralévő 194-6 km. kiépítésére elegendő számítás szerint mintegy 970,000 frt szükséges.

As addigi rendszer folytatásának természetes következménye tehát az leendő, hogy az utak fenntartásához szükséges tőkének új építésekre használt része a fenntartástól elvonatván, szaporítja ugyan a kiépített úthozzat, de a nagyobb úthozzal mind inkább kisebbedik azok kilométerenkénti fenntartási költsége s ennek folytán idővel nemcsak a régi, hanem az új utak is elpusztulnak. A tapasztalat is igazolja ezen állítást, mert épen az inséges munkálatok alkalmával felmerültek útszakadások, melyek már egyszer ki voltak építve, s hiányosan fenntartatván, tönkre mentek, és azokat tényleg másodszor kellett építeni. Hogy mily veszteség ez a kövagyonra nézve, szükségtelen bővebben fejtegetnem.

Nehogy azonban a tekintetes közig. bizottság tőrhémet még sokáig fárasszam, bátor leszek azon módot, mely által nézetem szerint a megyei utak állapotát fokozatosan javítani és az úthálózatot végkép kiépíteni lehetne, egész röviden jelezni.

Es egyszerűen abban áll, hogy az utak hossza és az azok fenntartásához szükséges eszközök mérve között a helyes arány helyreállítások, és pedig elérhető:

a) vagy a fenntartási eszközök szaporítása;

b) vagy a fenntartandó utak redukálása által.

As a) alatti elv elfogadása esetén mulhatlanul szükséges:

1. A közmunka teljes megváltását kötelezővé tenni.

2. Építési kölcsön felvétele.

A b) alatti esetben:

Mindazon útvonalak, melyek nem elsőrendű közlekedési fontosságúak, időlegesen az érdekelt községek kezelésébe bocsátandók, míg a törvényhatóságok módja

lesz azokat egyenként ismét a megyei úthálózatba felvenni.

Ha így akár az egyik, akár a másik módon az úthozzat és a rendelkezésre álló eszközök közt a kedvező arány helyreállított, mulhatlanul szükséges:

1. Az egyes útvonalaknak programmszerű egymásután való mentül gyorsabb kiépítése.

2. A kiépített utak észszerű fenntartása.

Idő tartozván a természetbeni közmunka kiküszöbölése, az útüzemélyzet szaporítása stb.

Mindézekeket nem mint pozitív javaslatokat voltam bátor felhozni, csupán csak rámutatni kívántam, és figyelmét felhívni az illetékes tényszerűeknek azon hiányok és bajokra, melyeken csekély nézetem szerint a megye úthálózata szenved, anyagot kívántam nyújtani mely ezen nehéz kérdés megoldásánál talán értékesítő lesz. Mert ha valahol, úgy itt forog fejen azon eset, melyet a tárgyilagossá bírálok figyelem kívül hagyni nem fog, hogy a baj a kedvezőtlen viszonyok s körülmények és nem egyes személyekben, gyökerezik.

Hogy észszerű fenntartási rendszer és kellő dotáció mellett Nógrádmegyében is lehet jó út, eléggé bizonyítja az államút, melynek jó állapota általánosan elismerve van, de arra, hogy a megyei utak is jó karban legyenek, mindennek előtt azállítás az addigi káros rendszerrel, a közérdeknek észinte felismerése és felkarolása, a közérdeknek, s a magánérdekű törkévések feltétlen mellőzése kívántatik; minthogy a közérdek érvényesítése nélkül a külön érdek is meddő marad; mert a közérdek összege az egyének jól fel fogott érdekének, s egyedül a közérdek istápolásában lelheti föl a magán érdek is legjobb és legbiztosabb támasztát.

B. Gyarmat, 1880. évi szeptember. hó 10.

Egymayer Adolf,
kir. mérnök

Állandó választmány tartatott az alispán elnöklése alatt f. hó 23-án. Jelen voltak: Harmos Gábor főjegyző, Pajor István, Komjáthy A., Reményfy J. Hanzsly L., Sándor K., Kövy T., Laszkary Gy., Tarsay Ánk L., Desseffy Elek. Az állandó választmány első sorban tárgyalta a megyei 1881. évi költségvetést. Az érvényesítő személyzet, a szociális járásban javaslatba hozott két panduri állomása, a közigazgatási fogházak bérletéről és fegyverek tartására, a megyeházi épületek javítására előirányzott összeget az évi költségvetést 5—6000 frttal haladják túl s 89385 frtra terjesztették. Mint mond hozzá a miniszteri veres plajbász? Annyi bizonyos, hogy a felvett összegek nélkülözhetetlenek. As tölés többi tárgyai a következők voltak: A három Gécz (N. Gécz, P. Gécz, és K. Gécz) felebbezések azon alispáni határozat ellen, mely P. és K. Géczet pusztáknak mondja ki. As alispáni határozat elfogadástott. — Kövy Tivadar a b. gyarmati önk. ügylet parancsnokának felebbezése azon városi határozat ellen, mely az u. n. tartalék csapat technikai vezényletét a parancsnokság vezetésé alá nem rendeli el. — Reményfy, nehogy a rivalitások élesedjenek, egyonhangigatolni váli a kérdést. Minthogy azonban a városi határozatban a technikai vezényletről szó sincs; a felebbezés tárgyalásánál K. Kövy Tivadar az ülésen hosszabb beszédben elősorolja azon fontosságokat, melyek a tűzoltóság technikai vezénylete nélkül a tűzeseteknél előfordulhatnak. Az ezen városi intézkedésből nagyobb zavar csak azért nem fordulhatott elő, mert a tartalék csapatnak esse ágában sincs kirukkolni a tűzhöz, nagyobb valószínűséggel azért, mert a parancsnokság technikai vezénylete alatt eddig nem állott. — Fehérmegye körlevele a népevelési egyletek alakítása iránt es időszert tudomásul vétetett. A kaszai körök. kamara körlevele, hogy a kereskedő ifjúság részéről az egy évi önkéntesség kedvezményében tudomásul vétetett. A hivatalos pénzek kezelése tárgyában szabályrendelet javaslatba hozására az alispán, Harmos G. Reményfy J. Melicher F. és Desseffy Elek küldöttek ki. — Budapest főváros körlevele a képzőművészet támogatás iránti pártolólág fogadtatott, s a támogatás módzatainak javaslatba hozása végett az alispán elnöklése alatt nagyobb küldöttség küldetett ki, melynek tagjai: Gr. Forgách A., Huszár István, Seitzovszky János, Moháry és Vladár V. lelkes urak, Pajor S. és Harmos Gábor. — Torontálmegye körlevele, mely szerint a „Püggelenség” napilap azon cikke, mely a torontálmegyei csőndeletről íratott, rágalomnak mondassék ki, tudomásul vétetett. — Az ülés pont 12 órakor befejeztetett.

B. Gyarmat város képv. közgyűlése.

(Szeptember 21-én.)

Elnök: Buriaz Mihály városi bíró. A képviselők közül jelen voltak: Reményfy József, Kövy Tivadar, Havas Gyula, Baintner Otto, Karlik János, Elfer Ede,

Papp László, Simkovics Samu, Galgóczy János, Strajzinger Lipót, Nagy Labanca és Herczfeld Áron.

A kaszárnya ügyben felolvasatott Gr. Zichy Mándor levele, s örvendős tudomásul vétetett, hogy a gróf a kaszárnya helyéül oly teleket, mely a város és az uradalom érdekeinek is megfelel, — felajánlott. — A közönet tolmácsolása s a telek végleges megálapítása végett küldöttség választatott, melynek tagjai Buriaz Mihály, Reményfy József és Baintner Otto.

A városi feléves 4 korcsmajog árverési jóváhagyatlat. E szarip az egyik korcsmajogot 103 frtért Luczati, a másikat 107 frtért Stiller, a harmadikat 110 frtért Elfer Ferenc, a negyediket 107 frtért König nyerte el. A negyedik ellen, mivel középáron szabadkészből adatott ki, Strajzinger 120 frtot ígért. Minthogy azonban ezt a bíró a maga felelőségére adta ki Könignek, főleg azért, mert a polgárok nagyrésze folyamodott hozzá, hogy egy korcsmajog kereszténykésben maradjon, a képviselő felület a bíró intézkedését nem akarván desaválni, a szabadkészből középáron kiadott korcsmajog bérletet megerősítette. (Leben, und leben lassen.)

A városi költség előirányzat, bár a protestans papnak kiadott 12-61 frt ellen Galgóczy János, úr felszólt, mert az ev. temető az ev. hísfelkezesek által kezeletik s ebből fa jövedelme van az egyháznak, elfogadtatott, mert a papoknak kiszolgáltatót városi adományok régi joggyakorlaton és canonica irratiókon alapulnak. Eszerint a bevétel: 4047 frt 92 kr. kiadás: 12147 frt 8 kr. fedezetre vár 8099 frt 6 kr. Ezen összeg pótladó által fog fedeztetni.

A kovári özsze kivágatása iránti hontmegyei megkeresés nyilvántatása elrendeltetett. A kivágatás ellen ugyanis a Kubinyi család gondnokság felebbezett. — As ipoly lejtmerésért Angyal Józsefnek 65 frt inkább díszletetűj (mert többet érdemelt volna) megzavartott Papp László helyettes bíró fizetése 60 frtról 100 frtra emeltetett, s ez egyben a törvényhatósághoz a jóváhagyásért kérvény menesztetik. A helyettes bíró teendői a bagatell ügyekkel igen megzaporodtak.

A polgári iskolánál eszközölt felépítésekért járó fizetés többlet a városra illetéktelenül hárítottak, ez iránt a közigazgatási bizottság utján kérvény intéztetik a vallásügyi miniszteriumhoz.

A városi 3 bolt helyiség közül 2 az előbbeni (Komerell és Blau) bérletkés marad, a 3-ik, melyet Taub bir, új árverésre bocsátatik, mert Taub rossz fizető.

Irsányecz József és társai panaszra a Balassa fogadó udvarán elhelyezett fadópe betiltása ellen, kiadott a rendőr kapitánynak.

Fabricsy Ilona kisedővőrebe az oklevél bemutatására egy évi haladék megadatott.

A rom. kath temető helyén az addigi felkeltakijelöltatván, az utóbbi helyett alkalmas terület kiválasztása a városi gárdára bízott.

As igazgatási hítköztség kérvénye az önkéntes iskolázó tárgyában elutasítatott mert ez a közigazgatási bizottsághoz tartozik.

Papp László helyettes bírónak 20 frt szavazatott meg jutalomképp, amiért Buriaz Mihályt 6 hétig helyettesítette.

Herczfeld László és társai panaszra a rendőrség ellen, kiadott nyilatkozat végett.

A szociális bizottság által tett javaslatok elintézés tárgyában rendkívüli közgyűlés fog tartatni.

Több kérvényi ügy elintézése után a gyűlés d. n. 1 órakor feloszlott.

Kövy Tivadar a b. gyarmati ügyvédi kamara elnöke a jogász közönséghez felhívást intézett, melyben igen élénken esztelvye a jogszolgáltatás terén észlelhető hiányokat, felhívja a jogászokat, hogy társas jogászegyletet alakítsanak. A felhíváshoz aláírni iv van mellékelve, mely hozzá e hó 30-áig beküldendő. Kövy úr indítványa közelekközben foglaltató össze:

1. Alakítások a b. gyarmati ügyvédi kamara vagyis a b. gyarmati és ipolyági királyi törvényszék területére nézve B. Gyarmaton egy társas jogász egylet.

2. Czime lehetne: „A Nógrád. Honti jogászok egylete B. Gyarmaton.”

3. Tagja lehet a b. gyarmati ügyvédi kamara vagyis a b. gyarmati és ipolyági kir. törvényszékek területén lakó minden fedhetlen jellemű és kifogástalan társadalmi állást bonpolgár, ki:

a) az ügyvédi kamara bejegyzett tagja,

b) a kir. törvényszékek és járásbírók tényleg kinevezett fogalmazási szakkbeli tagja, — továbbá:

c) a kir. közjegyzők és mind azok kik

d) mint egyetemet, vagy akadémiát teljesen bevégezt jogászok, akár közigazgatási megyei, vagy állami, akár a pénzügyi kir. hivataloknál jogi quálificatiójuk alapján a fogalmazási szakknál kivataloskodnak,

vagy valamely ügyvédnél vagy közjegyzőnél mint kamarailag bejegyzett joggyakorlók vannak alkalmazva

4. Minden tag minősége szerint mint bel- vagy kültag a közgyűlés által meghatározott árduat fizet az

együt pöntárába, és az együt jogában és kötelességeiben az alapszabályok értelmében része.

5. Az együt özlja az érdekeltséget, a törvénytudomány haladása és vívmányainak a törvénykezés gyakorlatában való érvényesítése iránt fejleszteni, a mi már magában az e téren különböző módon foglalkozók közvettlen érintkezése, társalgása, továbbá meghatározott napokon tartandó felolvasások, önálló vagy a törvénytudomány terén megjelenő feltünőbb szakmunkák előadása, vagy szakaszerő bírálata, az összes szaklapok megrendelése és olvasása által, csakis a két megye összes jogászainak egyesülése és a közös tudomány együttes és vállvetett felkarolása és ápolása által érhető utol.

Bodnár István ügyvéd, f. hó 19-én B.-Gyarmaton a népkörben felolvasást tartott a hazai ipar fölvirágztatásának módjáról, különös tekintettel a kisiparos osztályra.

A magvas érdekfeszítő értekezése szűfolt tórtom érdemelt volna meg. A hallgatóság mely csendességben hallgatta végig, a lelkesen megéljenzte a felolvasót; és Reményfy József elnöklése alatt, egy tizenhat tagú választmányt küldött ki, mely az iparegyletek nézetének meghallgatása után, véleményes jelentést fog egy nem sokára egybehívandó népgyűlés elé terjeszteni. A népgyűlés azon indítvány fölött fog határozni, fölterjesztések-e, a felolvasót értekezése fölirat kíséretében ipar és kereskedelmi miniszter úrhoz? A gyűlés igen érdekesnek ígérkezik. Az értekezlet az iparügyet közügynek tekintette, a koránt sem az iparosok magánügyének, s ez indokból határozta a népgyűlést illetőnek a kérdés megoldására.

Kökényes, 1880. szeptember 21.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Szíves engedelmével helyt kérek becses lapjában közleményemnek, melyben mindenek előtt t. szerkesztő urat arra szólítottam fel, lenne-e hajlandó a „Nógrád Lapok” című heti közlönyét közéleti- és körorvosok közlönyének is átengedni?

A körorvosok azok, kik naponta egyik másik közéleti köztársaság, a népet saját lakásukban keresik fel a velők közeli bizodalmas érintkezésbe jönnek, mi által oly dolgoknak jutnak tudomására, melyeknek becses lapjában népszerű közélettel, a közegészségi jobblét és vagyoni gyarapodás is tetemes lendületet nyer.

Természettudományokbani jártasság, s orvosi tudományokbani képzettség, különösen pedig a vegytan minden ágazata, növény és állattan alapos tudása mellett, nem csak az emberi betegségek gyógyításáról, hanem a hasznos háziállatok betegségeiről is; elkezdve a pólyában fekvő kisléd táplálása, ruházása, lakása; nagyobbaknak viselése, étrendje, mulatsága, építése; a babona, kuruzsolás, Pagliano aszup, életesszenzia, Hoffman csöppek, ádáz járványok, fekélyek, és több effélekről a Nógrádi Lapok hasábjain, és pedig éven át minden számaiban, egy egy népies modorban írt cikkekkel által mindenkire szükségessé, közhasznúvá, és kedvelté válna a Nógrádi Lapok.

Szükségemnek tartottam t. szerkesztő urat arra is megkérni, hogy becses lapjának azon számát, melyben ezen közleményem megjelenend, a nógrádmegyei közéleti és körorvos kartársaimnak, és minden más magán gyakorló orvosoknak is, megküldeni sziveskedjék.

Sajnos! hogy mi sem tudjuk, és más módon sem tudhatjuk meg, kik azon népies költő művelt férfiak, kik egész odaadással egész életük feláldozásával, nyomorral küzdve, egy közéleti tudás bírói drága kőgyöngyét, a közéleti, drágaközt, fáradoznak egy egész vármegye szélesreterjedő és haladó számú népének közegészsége fölött.

T. Szerkesztő úr pedig fogadja, előre is szíves barátságért, hálás köszönetünket, hogy becses lapja segítségével lehetővé tette, kölcsönös megismerkedésünket.

Legyenily rokonokból barátunk nekünk a Nógrádi Lapok; hogy az lehessen, siessen mindegyikünk és pedig azonnal, a jövő október december negyedére 1 frt 50 kral előfizetni rája, és kérjük még az igen tisztelt szerkesztő urat, hogy becses lapjának azon számait, melyek októberig megjelennek, minden megyebeli közéleti és körorvosnak megküldeni sziveskedjék.)

Közömbös áll október 14-dikén az ősi megyei közgyűlés; szükségemnek tartom tehát felhasználni az időt, körorvosi közéleti érdekeink nyilvánísságra hozza.

*) Ezen becses felhívásnak engedve, megküldjük lapunkat a t. közéleti- és körorvos uraknak, ígerván, hogy „közéleti- és körorvosok közlönyének” mint eddig, egy esztendőre is közéleti adand helyt megélt közéleti viszonyaira vonatkozó oly cikkeknek, melyek a helyzet és viszonyok gyakorlati ismereteiből merítvők. Kérjük egyszerre mind a t. orvos urakat, hogy a lap megtartása iránt legközelebb nyilatkozzanak. Azon vagyunk, hogy megyei érdekeltségű minden irányban hasznos szolgáltatást tehesünk. Szerk.

találvali megbeszélésre, megvitatásra, az igen tisztelt megyei bizottsági tag urakkal megismertetésére; ezt egyedül a Nógrádi Lapok megszervezése és közönlönyünkkel választása által érhetjük csak el.

Továbbá közönlönyemre hozom, hogy megalakult Budapesten a magyar közéleti és körorvosok országos segély, majdan nyugdíj egyesületével együtt. Míg nógrádmegyei körorvosok helyi ügyeink, érdekeink orvoslását a Nógrádi Lapok által érhetjük el; addig ország-szerte szét osztott körorvosi kartárs sorsosainkkal egyedül a derék „Közegészségügyi Kalauz”-ban találkozhattunk, mely a magyar közéleti körorvosok egyesületének hivatalos közönlönye is.

Nagy fontosságu ügy áll előttünk, az önségélyezés ügye, Viribus unitis jelzészó alatt sikerül is az, csak közönlönyeink utján hallgassuk meg egymást.

Ez alkalommal felkérem igen tisztelt megyei körorvos kartársaimat, sziveskedjenek postafordultával becses leveleikkel felkeresni alólírottat, melyben megbízásukat kérem a felett, hogy neveik felhasználásával szerkeszthetők-e egy alázatos körvényt: ö excellentiájához megyének közegészségügyi főispánjához? előre is kijelentvén azt, hogy körvényem szövegét t. kartársaimmal közölni szeretném, azért tehát kérem a lakhely és utolsó posta, név, olvashatón írt velem közlését. A „Nógrádi Lapok”-ban visszlátásig

Ödölő kartársuk

Dr. Szombathy József,

orvosudor, szülészmeister,
országos közéleti- és körorvosok
segélyegyletének bizottsági tagja,
kalló körorvos.

Irodalom.

A Képes Családi Lapok 51-ik száma következő tartalommal jelent meg: Lant és kard, vagy: Petőfi ölete és halála. Irta Áldor Imre. (Folytatás.) Bérczyrágók Mészáros István költeménye. — A kiket a sorn öszebhozott. Elbeszélés, irta Solymossy N. — Antonius halotti beszéde Caesar teteme fölött. — Ujév ünnepe a négerenél. — A szép Margit kedvence. — A viszontlátás. Elbeszélés, irta Ries Hermin. — A bankár úr titkai. Braddon E. regénye. (Folytatás.) — Humor: Mi a becstület? Gyannusítás. — Mozaik. — Szerkesztői üzenetek. — Képek: Antonius halotti beszéde Caesar teteme fölött. — Ujév ünnepe a négerenél. — A szép Margit kedvence. — A humorban: Mi a becstület? — Gyannusítás. — A mozaikban: A beduinok sátra. — A melléklapon: Olvasóinkhoz! — A hét hirei. — Hetinaptár. — Kérdések és feleletek — A borítékon: Talányok. — A feleletek folytatása. — Hirdetések. — E számhoz van mellékelve „Nővilág” cz. divatlappunk szeptember havi száma, a Helvey Laura művészeti színyomatai arczképe. — Előfizetési ára egész éven 6 frt, félővre 3 frt, negyedővre 1 frt 50 kr. Az előfizetés postautalvánnyal Mehner Vilmos kiadóhivatalába (Budapest, Kalap-utca 6. sz.) küldendő.

„Népszerű Orvosi Tanácsadó vagy házi lexikon az egészézségi és beteg emberről. Irta dr. Ziffer Károly, az összes gyógytudományok tudora és gyakorló orvos. Mehner Vilmos kiadása. Mehner ezen újabb életrevaló vállalatának egy család asztaláról sem volna szabad hiányozni, a mennyiben e könyv nem csak ott megbecstülhetetlen, hol nem áll rögtön orvosi segély rendelkezésre, különösen vidéken, hol az orvost gyakran mértőfölénytelenségtől kell hozatni, de az egészézségnek is haszonnal olvashatják; mert igen sok tanáccsal szolgál arra nézve, hogy az egészézség miképen vehetik elejét egyes apró bajoknak. A betegségeket szerző ügy írja le, hogy a laikus is képes annak megismerésére, vajjon könnyű vagy súlyosabb baj keletkezik-e, minek folytán ismerni fogja a beteggel való bánásmódot az orvos érkeztéig. Különbös sulyt fektet e műben a gyermekbajokra, kimerítően foglalkozik a gyermekek nevelésével ápolásával és azok betegségeivel és ezekre nézve hasznos tanácsokat ad a szülőknek, azonkívül az állatorvoszágból nyert anyagokat, a gyógyfüveket és gyógyszereket leírja; s a növényeket megismerteti. A „Népszerű Orvosi Tanácsadó” snom papíron, igen díszes kiállítás, nagy nyolczadrétű 30 szízetben fog kiadatni, melyeknek mindegyike 48 lapot foglal magában. Az egész művet a szívet közé nyomott a 250 nél több művészeti kivitelű kép fogja díszíteni s ezeken kívül külön még 16 ábrás táblázat is adatik hozzá. Kéthetenként jelenik meg egy-egy szízet, melynek ára 30 kr. Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, könyvkötő és könyvnyomók, és Mehner Vilmos könyv- és műkiadó Budapest, IV. Kalap-utca 6. sz.”

A színházról. Szeptember 18-án Souppé nagy népszerűségnek örvendő, mulatságos helyzetekben gazdag és ritmikus zenéje operetteje, a „Boccaccio” került színpadra. Az előadás ritka sikerrel jegyeszték fel. Tiszayné szeretőtreméltó kedvessége, szívesége és találékony ügyessége, játéka és kellemes trillázása egy-

aránt nagy rosláról tettek tannagot. Ezilyen és éltelen Boccaccio volt. Különbös jól alakította a férfiaságot feltő paraszt golygót. Csak egyet nem tudott megadni játéknak: a férfias pulgát. Kohay Etelka nem volt jól diszponálva, illányosított rajta a szendzsé sománcsa, Flamettájáról leritt a kacsabrág, a minak pedig csak mintegy öntudatlanul lett volna szabad nyilatkozni. De el nem toltathatjuk a köteles bököt, hogy mindennek dacára szép és ingerlő asinapadi jelenés volt. Názetünk szíriat a kisasszonynak a legszebb pályatere nyílik a demimonde-szereszekben. Előkelő divathölgyek, bukkott angyalok, romlott lelkes női virtutások ábrázolására határozott drámai tehetség van. Egyéniségnek van egy különös, hogy egy mondjuk, gúnyos vonása, mely fölötté érdekes lélektani processzus eredménye lehet a mely nála a színpadon bizonyos bátorlanságot, jobban mondva tartékoságot, másképp azonban kihívó, démoni gúnyt szől. Ez érdekességének titka. — A „Tolonca” vasárnap előadása a legprimitívabb igényeket sem elégitette ki. Munkácsy, kirdő eleve megmondta, hogy nem sokat ér, nem csak mézárószegénynek, de még mézárókalácsosnak is lágy lett volna. Játéka és éneke minden kritika aluli. Munkácsy (Láska) hamis pathosot használt és helytelenül hangmlyozott; deklamációjá monoton volt. A köztársasági jeles naiva ez alkalommal a legpragmatikusabb vidéki modorában ban szírelt. Megfelelőbb szereszkört kell keresnie. A színpadon sosem szabad kitépni individuális békéből, mert azon túl oda minden bű és báj. — 21-én Tiszay Dzsó jutalmára Lecocq kedvelt operetteje, a „Girofla-Girofla” került színpadra. A mórónok Munkácsy Tiszay-nak egyik force-szerese. Igaz bravúrral játszott. Tiszay szemjártéka a maga nemében valódi specialitás. A vad kőrvágyat és a dühös haragot egy kifejezni csak ama sajtóságos phyzikai előny és természet adomány segítségével lehet, mellyel ő bír. Szemai éregelken forogtak és tárkarikákat hánnytak, mikor az állati szírialelem fátkelen szomját jóvala ki belőlük és véres szemgolyója majd kingerült, mikor a tigris-düh vett erőt lényén. Tiszayné most is a régi volt. Egészen beletalálta magát költőidő, kaméleon-szeresébe, az érzelmek különböző nyilvánílásait kellekőben árnyalta és mindig kezében tartotta a bilancot. Ki kell még említenünk Kövessy Albertet, a ki határozott komikal tehetség és a főadózsonbérös szeresében jóízűn megnevettetett. — E hó 23-án Offenbach „Szép Helena”-ját, a görög világ ez isztlen és szellem-telen paródiját láttuk. Az előadásról szintal jobb nem szólni. Munkácsy urtól csak egyet kérdezzünk: oly alacsonyra becsül-e a közönlég ízlését, hogy kiabálását énekszámba, kaphodását játékszámba kívánja vétetni? Kohay Etel imponáló éneki bajai, gratulons játéka és Tóthfalusy (Agamemnon) szabatos alakítása képezték az egyetlen oázt, mely az esztelenégek ártatlágjában elmerült kedélyeket felidítette.

Komjáthy Jenő.

Hírek.

Hymen. Klementisz Kálmán bonti körjegyző f. hó 19-én váltott jegyet Pongrácz Ilonka kisasszonnyal, Pongrácz Miklós pribeli birtokos kedves leányával.

Külföldről. Komjáthy Anselm, nógrádmegyei tanfelügyelő, hosszas szolgálati ideje alatt a közügyek előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet kapta díjmentesen.

Gyászhir. Bérczy Anna kisasszony hosszabb szenvedés után, melyet a gleichenbergi sírdő sem enyhített, f. hó 22-én elköltözött a jobblét homába, hol nincs ő, nincs fájdalom. — Társas köreink e kedves jelenését az igazi rokonszeny és részvét kísérté a hídig sirig f. hó 24-én. Temetése igen díszes és népes volt. Aranyos feliratu fehér koporsóját és a gyászokozt a koszoruk egész halmaza fűdte el, — külön vitték a b-gyarmati útjuszág” fehér rózsákból font koszoruját. Az ünnepélyes mély csend, melyet a halottas ház udvarán egybegyűlt közönlég — az elköltözöttnek minden jó barátnéja, ismerőse és tisztelője — a szertartást végező esperes lelkész ur megérkeztéig tanusított, valamint a temetőből hazatérők bánatos arca legigazibb tolmácsolása volt az általános mély részvétnek, mely a korán elhunyt kedves hölgyet sirjába kísérté. A helybeli dalárda gyászénekeket zengett a koporsó fölött. Áldás emlékére!

A vörös kereszt b-gyarmati főkégylete f. hó 25-én — tegnap — Kövy Tivadarné elnöklése alatt a megyeház kistermében értekezletet tartott egy az egyet által. Öfelsége Erzsébet királyné névnapján nov. 19-én tartandó fényes bál rendezése tárgyában. Az értekezlet részleteiről jövőre referálunk. — Most csak annyit jelezhetünk időhiány miatt, hogy az együt a losoncai és szócényi főkégyleteket is felhívja a jótékonyssággal öszebötött ügy támogatására. Bálanýai Gr. Zieby Livia ömeltósága fog felkérteni, ki a jótékonysságok gyakorlata miatt megyénkben máris a közszereket alakjává emelkedett ki. A grófnő, mint halálunk, készséggel fog engedni a felhívásnak. A bál igen fényesnek ígérkezik s kellemes alkalmat fog szolgáltatni arra, hogy Nógrádmegye fényes közönlége — már egyszer — együtt lehessen.

A nógrádmegyei ev. esperességi főhivatalokba a szavazás e hó 15-én fejeztetett be a Demseffy Otto elnöklése alatt kiküldött szavazatszedő bizottság előtt. A felbontott szavazatlappok szerint főesperességre Svehla János nyert 13, Bartholomeides Gyula 13, Molitorius János 11, Vladár János 2, Vladár Miksa 1 szavazatot nyert; esperességi felügyelőre: Veres Pál 19, Beniczky Gyula 17, Hanzóly László 2, Pulszky Ágost 2. Absolut többség kívántatván, Svehla János és Bartholomeides Gyula, Veres Pál és Beniczky Gyula között a szavazás újból fog megajtni.

A népgyűlés B-Gyarmaton október 8-án fog megtartani d. u. 2 órakor a „népkör helyiségében.” Tárgya lesz a Bodnár úr által megpendített azon indítvány, mely az iparüzveketek létesítésére a iparügyeink konsolidálására a az ipartörvény sürgős rovi-sioja iránti intézkedésekre vonatkoznak. A népgyűlésen részt veendének hazai iparunk felvirágzását legelőbb munkáló a e téren vezér férfiakul elismerhető hon-polgáraink: Mudrony Soma és Gelléri Mór, kikhez mint halljuk Ráth Károly úr is csatlakozni fog. A népgyűlés a nevezett ünnepelt-férfaik fogadtatására leendő in-tézkedéseket a ma Karlik János elnöklése alatt tar-tandó ipar választmányi ülés részletezi. A népgyűlés vezetősére Reményfy József úr fog felkérteni. A fogad-tatás részleteiről már is annyit jelezhetünk, hogy az fényes leendő. A küldöttségi tisztelgésektől eltekintve, Mudrony és Gelléri urak, kik a népgyűlést érdekes felolvasás és beszédekkel élvezetese fogják tenni, fak-lyás zenével tiszteltetnek meg. Ugyanakkor helyb. színtársaink díszelőadást rendeznek a Csiky Gergely kitűnő „Proletár-ját” fogják előadni. A fővárosi vendé-gek két nap maradnak városunkban. Ez alkalommal fogja a b-gyarmati általános ipartársulat a már köz-gyűlésileg tiszteltetbeli tagnak megválasztott tekintetes Szerény Gábor főszolgabíró úrnak a díszokmányt át-nyújtani. Ugyancsak ez alkalommal fogja a b-gyarmati iparos ifjuság megtartani azon közgyűlést, a melyen alapszabályaik megvitattatván, felsőbbi jóváhagyás végett felterjesztendők lesznek. S másnap Karlik János derék iparos elnökünk szűrtjén is részt veendének, mely szép alkalom lesz arra, hogy vidéki iparunk ér-dekében a napi renden lévő főbb eszmék az iparba-rátok között megbeszéltesse.

A színház köréből. Ma vasárnap, szept. 26-án Általános közkirovatra bérletfolyamban és csak rendes belépti díjak mellett itt másodszor adatik „Boccaccio” ez idő szerint leghírnevesebb operette. Hétfőn, 27-én „Járvány, vagy a ragályos bórzeszenvedély” (iránymód), Dr. Schveitzer Európahírd jeles vigjátéka. Kedden, 28-án Tizayné Turner Ilka jutalomjátékára Lecocq legszébb zenéjű, kökedveltségű operetteje a „Kis menyecské” (Graziella La petite Mariee). Szerdán, 29-én „Danisefek vagy a kancenkák hazájában” Dumas Sándor nagyhírd színműve az orosz társadalomból. Csütörtökön, 30-án Kövessy Albert jutalmára több helybeli t. műkedvelő urnak a jutalmazandó iránti szíveségből leendő felléptével „Pajkos diákok” mulat-tató operette és „Siketek kell lenni” bohózatos vig-játék. Szombaton október 2-án „Börger” (Flodermus) Straus János udvari bálzene igazgató nagy hatásu operettje. Előadásra kerül még a „Becstület szegénye” jeles népszínmű és „Proletárok” kitűnő színmű. Jóte-kony célra pedig valamely érdekes előadás a jövő héten. Ezek után következnek a társulat utolsó elő-adásai.

Azon t. előfizetőknek, kik előfizetéseiket még be nem küldték, tisztelettel felkérünk azok mielőbbi beküldésére.

Különösen figyelemre méltók a Grossmann J.-kal Budapestén kapható eredeti Mayer féle Triurók-re. Ezek legjobb gépeknek vannak elismerve konkoly, búkköny és zabnak a bura stbbiből való elválasztására, miértis minden jelentékeny kiállításon első díjakkal jutalmaztattak. Azon körülmény, hogy az eredeti Mayer-féle Triurók 30 arany éremmel kitüntettek és hogy mindinkább növekedő kelendőségük van, leg-inkább bizonyítja, hogy különféle cséjloknak tényleg teljesen és leginkább megfelelnek és ez oknál fogva a Triurókat legelőbb ajánlhatjuk.

Losoncban a szeptember 19-én tartott egyházi közgyűlésen az egyházhívek nagy érdeklődése mellett nt. Margócsy József irai ev. lelkes s postmegyei főesperes választatott meg losonci evang. lelkesül egyhangúlag.

Halálozás. Felső Pálfalván f. évi szeptember 15-én halt meg Bohunka János földbirtokos 51 éves korában. A boldogultat mint jó családapát s értelmes és szor-galmas mező gazdát közérsvét kísérte sirjába. Béke poraira!

A megyeháza nagyterem festése e héten fejez-tetett be. A főlep renaissance stylben készült el, jobb felől a megye, bal felől az ország czimere díszel; a körzet több kitűnő alakítást tartalmaz; a márkányok jól belekapaszkodnak a „Corpus jurisba” és a „statu-tumokba”. Az oszlopszat világos márványszínrű s az oldalfalak oliv színrűek. — Bartsch Samu művezető méltán büszke lehet művére, s a terv Scholcz Róbert műfestősz vállalkozónak dícséretére válik. — Csak a kopott parquet sehoggy sem illik a gyönyörű festéshez.

Több tanügybarátunk, ki a helybeli zárda iránt melegen érdeklődik, tájottnak látszik azon tan-terv, mely életbe lépett. Ugyanis — a zárda II-ik elemi osztályában már a földrajzt sőt a természetrajzt is elővetik a buzgó tanítónak. Ez intézkedés bizleg-

het egy-két laikus mama biaságának, de a szakértő előtt nem egyéb szellemi táltérheltségnek, mely a gyermek nemcsak szellemi, de testi fejlődését is aka-dályozza. (Bokultetett).

Rövidhírek. Ifj. Gál János 4 éves fiacskája, mégse gomba evése következtében elhalt. — Köny-nyelműség. Zimányi Józsa, 16 éves su, patronokat sütogetett szabad kézből; könnyelműségének egyik eszme és egyik hüvelyk ujja esett áldozatul. — B-Gyarmaton az ev. egyház a tanító választás hatánapjával okt. 17-két tűste ki; a tanítást ideigle-nesen Pittner Pál okl. tanító végezi. — Tornyo Zsigmond b-gyarmati ügyvéd a b-gyarmati kir. tör-vényszék által gondnokság alá helyezettett. — Pajor István úr Pokorny Gusztáv urhoz intézett leve-lében indítványba hozza, hogy a „Koritalca” fürdő neve „Liptó fürdőre” — s ezen nevezetes fürdő melletti „Brasiva” hegy „Mohos”-ra magyarosítsák. — Hont-megye rendkívüli közgyűlésekt 4-kéro van kitűzve. — A szűrt korán kezdődik. A sok eső rothasztólag hat a szőlőre. A kilátások az 1878-ki borterméssel kecsesgetnek. Szelestyénben már szűrteltek. — Van pénz. Egy magyar főúr egy angol kutyáért 700 forint adott. — Szentelt pelenká. A spanyol királynő-nek gyermeke születén, a gyermek pelenkáit megál-dotta őszentsége a pápa. Azokon lesz bát áldás.

A párbaj az új büntető törvénykönyvben. Régi törvényeink nem szabnak a párbajra büntetést. Az új büntető törvény azonban igen szigorú rend szabályokat hozott, melyeket jónak látunk közölni azok mihez tartása végett, kik nagyon szeretik a kardpengetést. Imé: 293. §. Valakinek kihívása pár-viadalra, ugyisintén a kihívás elfogadása vétséget ké-pez, és 6 hónapig terjedhető államfogházzal bünte-tendő. 294. §. Az előbbi §-ban meghatározott bünte-téssel büntetendők a segédek, valamint azok is, a kik a kiegészítést megakadályozzák (300. §) 295. §. A ki valakit párviadalra egyenesen buzdít vagy azért, hogy mást ki nem bi, vagy a kihívást el nem fogadja meg-vetéssel fenyegot: egy évig terjedhető államfogházzal büntetendő. 296. §. A ki párviadal megkezdésére fegy-vorosan kiáll: egy évig terjedhető államfogházzal bünte-tendő. 297. §. Ha a felek a párviadaltól előlítottak: senki sem büntethető. 298. §. A ki ellenfelét a pár-viadalban megsebesíti: 2 évig terjedhető államfogház-zal büntetendő. Ha a megsebesített fél testének vala-mely tagját vagy érzékét elveszítette, vagy ha a fél-nek, a megsebesítésből gyógyíthatlan sörbűlés száma-zott: a büntetés három évig terjedhető államfogház-leendő. A ki pedig ellenfelét a párviadalban megöl-te, habár halála nem rögtön következett be: öt évig ter-jedhető államfogházzal büntetendő. 299. §. Azon pár-bajvivő, a ki a párviadalnak szokáson, vagy kölcsönös egyetértéssel megállapított szabályait megszegte, és annak következtében ellenfelét megölte: a szándékos emberölés, ha pedig megsebesítette, a súlyos testi sér-tés büntetése meghatározott büntetéssel büntetendő. (302. §.) A jelen szakaszban meghatározott esetekben a segédek, mint bűnrészesek büntetendők. 300. §. A párviadalnál jelen volt tanúk és orvosok, továbbá az előbbi szakasz esetének kivételével azon segédek, kik a párviadalt megakadályozni törekedtek: nem bün-tetendők.

Megtörtént. Egy dr. juris és egy hivatalnok (sógorok) beszélgetnek az új büntető törvényről.

Hivatalnok. Olvastam a büntető törvényt, hanem mondhatom, drákol!

Dr. juris. Bizony sógor, nem tudvm, hogy örjúk meg szűzen a 60 évet!

Nógrádmegyei hivatalos értesítő.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

Kia-Zellön adóba lefoglalt ingóságok október 1-én d. e. 10 órakor a bíró házánál elárvereztetnek.

Szécsényben adóba lefoglalt ingóságok október 1-és 2-án mint első, esetleg október 8 és 9-én Szécsényben a városházánál mint második árverésen eladatnak.

Felső Ludányban adóba lefoglalt ingóságok szept. 28-án d. e. 10 órakor a helyszínen mint első, esetleg szeptember 30-án d. e. 10 órakor Szécsényben mint második árverésen eladatnak.

Csitar község tulajdonához tartozó fél éves bor-mérési és vadászati jog egy évre leendő bérbeadási határidőjével 1880. évi szept. hó 28-ik napjának d. e. 10 órája tűzvetén ki, arra bérbevenni szándékozók Csitar község bírói házához ezennel meghivatnak.

HIRDETMEYNEK

Nógrádmegye Árvaszéke részéről közhírré tétetik, hogy a Bánóczy Amália részére lotétileg kezelt be-

posztelt iskátula átvetttele tekintetéből ismeretlen helyen tartózkodó jogosult a gyámhatóságnál fél év alatt jelentkezze, mert ezentől az 1877. évi XXI. t. cz. 286. § ához képest fog az intézkedés megtétetni.

Nógrádmegye Árvaszéke részéről 1877. évi XX. t. cz. 59. §-nál fogva közhírré tétetik, hogy Haros Albert 6478-1877. az gondnoki kinevezése gondnokolt Baross Árpád részére 6428-1879. az végzés értelmé-ben újabb gondnok kinevezése folytán megszűnt.

Az 62. honvédszázalóalj törtéletén az ellenőrzési szemlék a jövő hó folytán következő sorrendben fog-nak megtartatni:

Losonci járásban október 18-án utazás Losoncra, 14-én ellenőrzési szemle Losoncban.

Füleki járásban október 16-án utazás Fülekre, 17-én ellenőrzési szemle Füleken, 19-én utazás Salgó-tarjánra, 20-án ellenőrzési szemle Salgótarjánban.

Sziráki járásban október 22-én utazás Szirákra, 23-án ellenőrzési szemle Szirákon.

Szécsényi járásban október 25-én utazás Szécsénybe, 26-án ellenőrzési szemle Szécsényben.

B-Gyarmati járásban október 28-án utazás B-Gyarmatra, 29-én ellenőrzési szemle B-Gyarmaton.

Az utószemle pedig november 14-én B-Gyarmaton fog megtartatni.

Ezen működési terv azzal hozatik közadomásra, hogy mindazon honvéd, tartozék bármely honvéd vagy landwehr oszpathoz, ki az év folytán sem szolgál-tételen, sem fegyvergyakorlaton nem volt, az elmara-dás esetében büntetést kikértelendő, elengedhetetlen kötelességének ismerje jelenlegi tartózkodási helyéről az ellenőrzési szemlén katonai illetmel polgári állöny-ben megjelenni. Fegyvert vagy botot a szemlére vinni nem szabad.

Főispán ur ő méltósága által Bercsely Vilmos tiszteletbeli szolgabíróvá neveztetett ki.

A nagyorosi közlegelőről folyó szeptember 8-án Zatyko János urad erdőkerülőnek egy darab szőke és egy darab barna szőrt 2 és fél éves kocza sertése elvesett.

Salgótarjánban adóba lefoglalt ingóságok október 5-én d. e. 10 órakor a község közházánál mint első, esetleg október 12-én d. e. 10 órakor ugyanott mint második árverésen eladatnak.

Piaczi árak B-Gyarmaton.

1880. évi szeptember 20-án.

Egy métermássa:

Tisztabúza 9 frt 60 kr. — 9 frt 80 kr.
Rozs . . 8 frt 10 kr. — 8 frt 20 kr.
Árpa . . 6 frt 70 kr. — 6 frt 80 kr.
Zab . . 5 frt — kr. — 5 frt 20 kr.
Kukorica 9 frt — kr. — 9 frt 40 kr.

Jegyzette: Székely János.

Feladó szerkesztő

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Legjobban	osztályozásra	alkalmas.
Eredeti	MAYER-fele	Triurók
16,000 gép forga- lomban		Kérem a szárljelvényt kivánni
30 szécsényi		
Grossmann J.		
Váci körut	Budapest	76. szám.

Hirdetmény.

Van szerecsém a nagyérdemű közönség tudomá-sára hozni, hogy: B-Gyarmaton „Némethy”-féle nagy-kertben a legnemesebb fajú bel és külföldi otrányok (téli alma és körte, minden nemű nyári fajok alanynak való vadfák és díszcsereték 3 éves darabja 40 kr., 2 éves drb. 30 kr., 1 éves drb. 20 kr.) alulirotnál eladók és megrendelhetők; — továbbá eladó néhány tropikus növény, mely alulirotnál bármikor megtekin-tetők. Öze. Némethy Kálmán, szül. Dessewffy Etelka, b-gyarmati lakos.